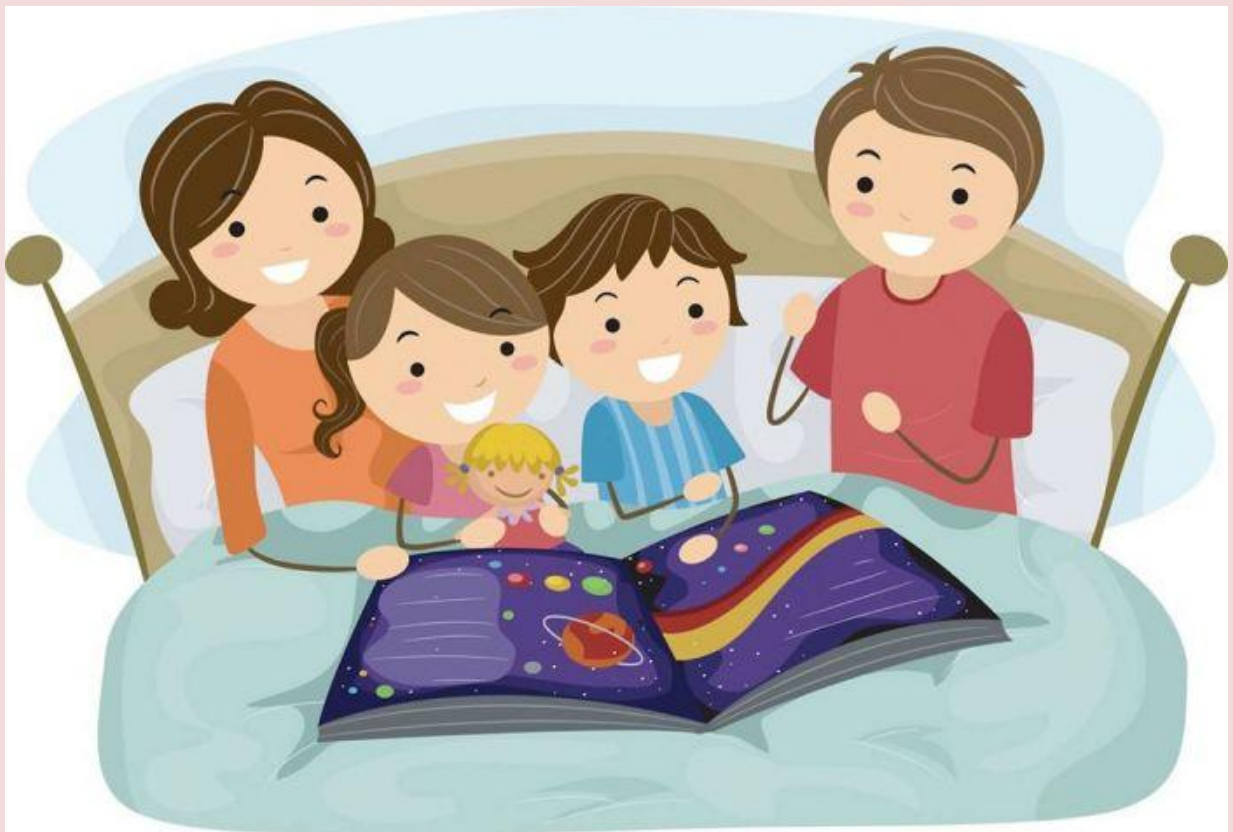

ชุดการสอน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ฉัตรยา จันทลี
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปัถม์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๐
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดการสอน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การอ่านจับใจความสำคัญ และมีทักษะการอ่าน มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสมและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชุดการสอน ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มนี้ ประกอบด้วย คำชี้แจง คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือนักเรียน บัตรคำสั่ง แบบทดสอบก่อนเรียน บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรเฉลยกิจกรรม บัตรแบบฝึกหัด บัตรเฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน บรรณานุกรม

การสร้างชุดการสอนครั้งนี้ ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้ารูปแบบการจัดทำ จากตำรา เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ภายในชุดการสอนจัดเรียง ลำดับ เนื้อหาจากง่ายไปหายาก ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย กิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และสรุปความแก่ผู้เรียน

ขอขอบคุณผู้ให้คำปรึกษาแนะนำทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำในการจัดทำ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการสอนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน และนักเรียนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อได้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรต่อไป

ฉัตรยา จันทลี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	๑
คู่มือครู	๒
แผนการจัดการเรียนรู้	๓
คู่มือนักเรียน	๑๑
บัตรคำสั่ง	๑๒
แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ ๑	๑๓
บัตรเนื้อหาที่ ๑.๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ	๑๖
บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ	๒๑
บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	๒๓
บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ	๒๘
บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ การพิจารณาตำแหน่งพลความ	๓๐
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ	๓๒
เฉลยบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	๓๔
เฉลยบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ	๓๙
เฉลยบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ การพิจารณาตำแหน่งพลความ	๔๑
แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ ๑	๔๓
บัตรเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน ชุดที่ ๑	๔๖
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน	๔๗
บรรณานุกรม	๔๘

คำชี้แจง

ชุดการสอน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เป็นสื่อสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้
๑ หน่วย คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความ ชุดการสอนทั้งหมดมี
จำนวน ๕ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ชุดที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณคดี

เรื่องโคลงภาพพระราชนิพนธ์

ชุดที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวหนังสือพิมพ์

ชุดที่ ๔ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ชุดที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

ชุดการสอนเล่มนี้ เป็นชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
ใช้เวลาในการเรียนการสอน รวม ๒ ชั่วโมง

คู่มือครู

ชุดที่ ๑ เรื่องพื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ เวลา ๒ ชั่วโมง

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ส่วนประกอบของชุดการสอน ชุดที่ ๑ ประกอบด้วย

- ๑.๑ คู่มือครูพร้อมแผนการจัดการเรียนรู้
- ๑.๒ คู่มือนักเรียน
 - ๑.๒.๑ แบบทดสอบก่อนเรียน
 - ๑.๒.๒ บัตรเนื้อหา
 - ๑.๒.๓ บัตรกิจกรรม
 - ๑.๒.๔ บัตรแบบฝึกหัด
 - ๑.๒.๕ แบบทดสอบหลังเรียน
 - ๑.๒.๖ บัตรเฉลย
- ๑.๓ บรรณานุกรม

๒. บทบาทของครูผู้สอน

- ๒.๑ จัดเตรียมเอกสารให้พร้อมตามจำนวนนักเรียน
- ๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอน
- ๒.๓ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่นักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรม

๓. สื่อและอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนต้องเตรียมล่วงหน้า

- ๓.๑ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจคเตอร์
- ๓.๒ แบบทดสอบและกระดาษคำตอบ

๔. การจัดชั้นเรียน

ให้นักเรียนศึกษาบัตรเนื้อหาและปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านจับใจความ

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้
รหัสตัวชี้วัด

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.๒ / ๒ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะการอ่านขั้นพื้นฐานของการอ่านประเภทต่างๆ ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การอ่านในระดับที่ยากขึ้น โดยอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ก่อนจะแยกแยะรายละเอียดของเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญต้องฝึกฝนบ่อยๆ จนเกิดความเข้าใจ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

๓.๑ นักเรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ และอธิบายการจับใจความสำคัญสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

๓.๒ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้

๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์ประโยคใจความสำคัญและประโยคผลความได้

๓.๔ นักเรียนใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ได้อย่างสละสลวย

ด้านเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๓.๕ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๓.๖ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ การจับใจความสำคัญ

- ความหมายการอ่านจับใจความสำคัญ
- หลักการจับใจความสำคัญ
- วิธีจับใจความสำคัญ
- การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

๕.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๕.๒ ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

๕.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕.๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๕.๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

- กระบวนการศึกษาค้นคว้า

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ ซื่อสัตย์สุจริต

๖.๓ มีวินัย

๖.๔ ใฝ่เรียนรู้

๗. ชิ้นงาน / ภาระงาน

๗.๑ แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ ๑

๗.๒ บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑

๗.๓ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑

๗.๔ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒

๗.๕ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓

๗.๖ แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ ๑

๘. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ (K) ๓.๑ นักเรียนมีความรู้มีความเข้าใจ และอธิบายการจับใจความสำคัญ สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจแบบทดสอบแบบก่อนเรียน ชุดที่ ๑ ตรวจบัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ ตรวจบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ ตรวจบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ ตรวจแบบทดสอบหลังเรียนชุดที่ ๑	แบบทดสอบแบบก่อนเรียน ชุดที่ ๑ บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ แบบทดสอบหลังเรียนชุดที่ ๑	ความก้าวหน้าคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ๓.๒ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้ ๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์ประโยคใจความสำคัญและประโยคผลความได้ ๓.๔ นักเรียนใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ได้อย่างสละสลวย ด้านเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ๓.๕ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ๓.๖ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตรวจบัตรกิจกรรม ๑.๑ ตรวจบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓ สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ตรวจบัตรกิจกรรม ๑.๑ บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป

การวัดและประเมินผล (ต่อ)

สิ่งที่วัด	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านเจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะ (A) - นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน - ซื่อสัตย์สุจริต - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด - ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต - กระบวนการปฏิบัติ - การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	สังเกต / สอบถาม ตรวจสอบผลงาน	แบบประเมินนิสัยรักการอ่าน / แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบประเมินสมรรถนะ	ระดับคุณภาพ ดี ขึ้นไป

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

- ๙ - ๑๐ คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก
- ๗ - ๘ คะแนน อยู่ในระดับ ดี
- ๕ - ๖ คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้
- ๐ - ๔ คะแนน อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓

- ๒๔-๓๐ คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก
- ๒๑-๒๓ คะแนน อยู่ในระดับ ดี
- ๑๘-๒๐ คะแนน อยู่ในระดับ ปานกลาง
- ๑๕-๑๗ คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้
- ๐-๑๔ คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑๐-๑๒ คะแนน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
 ๗-๙ คะแนน อยู่ในระดับ ดี
 ๔-๖ คะแนน อยู่ในระดับ ผ่าน
 ๐-๓ คะแนน อยู่ในระดับ ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะ

- ๑๐-๑๒ คะแนน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
 ๗-๙ คะแนน อยู่ในระดับ ดี
 ๔-๖ คะแนน อยู่ในระดับ ผ่าน
 ๐-๓ คะแนน อยู่ในระดับ ไม่ผ่าน

ระดับคะแนนร้อยละ

- คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๘๐-๑๐๐ อยู่ในระดับ ดีมาก
 คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๗๐-๗๙ อยู่ในระดับ ดี
 คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐-๖๙ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐-๕๙ อยู่ในระดับ พอใช้
 คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๐-๔๙ อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ ๑)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนการสอน โดยกล่าวทักทายและเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเรียน
๒. ครูแจกชุดการสอนและให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูตรวจและแจ้งผลให้นักเรียนทราบ
๓. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการอ่าน เพื่อนำเข้าสู่เนื้อหาการจับใจความสำคัญด้วยคำถามดังต่อไปนี้

- การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตนักเรียนอย่างไร
- การอ่านมีกี่ประเภทอะไรบ้าง
- การอ่านจับใจความสำคัญมีลักษณะอย่างไร
- มีผู้กล่าวว่า “ค่าเฉลี่ยการอ่านหนังสือของ คนไทยยังมีค่าต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศ

อื่น ๆ ในโลก” นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด และจะมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร

๔. ครูแจ้งตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ แจกชุดการสอนให้นักเรียนศึกษา คู่มือนักเรียนและบัตรคำสั่ง

ขั้นสอน

๕. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ – ๖ คน ให้นักเรียนศึกษาความรู้ จากบัตรเนื้อหาที่ ๑.๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ ตามหัวข้อดังนี้

- ๕.๑ ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

๕.๒ หลักการจับใจความสำคัญ

๕.๓ วิธีจับใจความสำคัญ

๕.๔ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

๖. ให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม

๗. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลการนำเสนอของนักเรียนแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเนื้อหา

๘. ครูให้นักเรียนทำบัตรกิจกรรมที่ ๑.๑ เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยบัตรกิจกรรมที่ ๑.๑

ขั้นสรุป

๙. ครูซักถามความเข้าใจของนักเรียน โดยการเรียกถามตอบนักเรียนเป็นรายบุคคล

๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาการจับใจความสำคัญอีกครั้งแล้วให้นักเรียนบันทึกความรู้ลงในสมุดของนักเรียน

(ชั่วโมงที่ ๒)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๑. ครูสนทนากับนักเรียนก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนการสอน โดยกล่าวทักทายและเตรียมความพร้อมนักเรียน

๑๒. ครูทบทวนความรู้เดิม เรื่องพื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ โดยยกตัวอย่างข้อความ ในประเด็นดังต่อไปนี้ แล้วให้นักเรียน ช่วยกันตอบว่า ใคร / อะไร อย่างไร เพราะอะไร ใจความสำคัญ คืออะไร

การรดน้ำต้นไม้ หรือสนามหญ้า ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่า เพราะเวลาเที่ยง หรือช่วงแดดจ้า จะทำให้น้ำระเหยไปในอากาศ หรือให้ต้นไม้ได้ใช้เพียงครั้งเดียว เท่านั้น

วิธีการอ่านจับใจความ

ใคร / อะไร : การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า

อย่างไร : ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น

เพราะอะไร : เวลาเที่ยง หรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว

ใจความสำคัญ : การรดน้ำต้นไม้หรือ สนามหญ้า ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น เพราะเวลาเที่ยงหรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว

ชั้นสอน

๑๓. นักเรียนทำบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓ เรื่อง พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๔. ครูตรวจแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓ และแจ้งผลให้นักเรียนทราบ

๑๕. ให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ ๑.๒ ๑.๓ แล้วแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

๑๖. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่อง พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๘. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจแบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ ๑ โดยดูเฉลยจากแบบทดสอบหลังเรียนและแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบ

ขั้นสรุป

๑๙. ครูซักถามความเข้าใจนักเรียน โดยการเรียกถามตอบนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาการจับใจความสำคัญอีกครั้งแล้วให้นักเรียนบันทึกความรู้ลงในสมุดของนักเรียน

๑๐. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑๐.๑. ชุดการสอน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๐.๒ หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิิธีภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

(ลงชื่อ)

(นางสาวฉัตรยา จันทลี)

ตำแหน่ง ครู

ความคิดเห็นของผู้บริหาร / งานวิชาการ / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ)

(นางสาววรรณ ปุจฉาการ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปัถม์

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ ผู้เรียนที่ผ่านแบบทดสอบก่อนเรียน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านแบบทดสอบก่อนเรียน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านแบบทดสอบหลังเรียน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านแบบทดสอบหลังเรียน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านแบบประเมินวัดนิสัยรักการอ่าน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านแบบประเมินวัดนิสัยรักการอ่าน มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์สมรรถนะ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์สมรรถนะ มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ

๑.๒ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้แก่ เลขที่ และ

แนวทางการพัฒนา / ส่งเสริม :

๑.๓ ผู้เรียนได้รับความรู้ (K) :

.....

๑.๔ ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ (P) :

.....

.....

.....

๑.๕ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม (A) :

.....

.....

๒. ปัญหา อุปสรรค (ถ้ามี) -

๓. ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) -

(ลงชื่อ)

(นางสาวฉัตรยา จันทสี)

ตำแหน่ง ครู

คู่มือนักเรียน
ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. บทเรียนนี้ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง

๒. สิ่งนี้นักเรียนจะได้รับมีดังนี้

- ๒.๑ บัตรคำสั่ง
- ๒.๒ แบบทดสอบก่อนเรียน
- ๒.๓ บัตรเนื้อหา
- ๒.๔ บัตรกิจกรรม
- ๒.๕ บัตรแบบฝึกหัด
- ๒.๖ แบบทดสอบหลังเรียน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

๓.๑ นักเรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ และอธิบายการจับใจความสำคัญสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- ๓.๒ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้
- ๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์ประโยคใจความสำคัญและประโยคผลความได้
- ๓.๔ นักเรียนใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ได้อย่างสละสลวย

ด้านเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

- ๓.๕ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- ๓.๖ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

- ๔.๑ ตรวจสอบเอกสารที่ได้รับให้ครบถ้วน
- ๔.๒ ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนและปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง

บัตรคำสั่ง

โปรดอ่านบัตรคำสั่งก่อนปฏิบัติกิจกรรม

๑. นักเรียนควรฟังครูชี้แจงก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
๒. ห้ามนักเรียนขีดเขียนลงในบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรแบบทดสอบ
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๔. นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหา แล้วลงมือปฏิบัติในบัตรกิจกรรม
๕. ทำบัตรแบบฝึกหัด ตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเฉลย
๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
๗. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
๘. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนเก็บชุดการสอนส่งคืนครูผู้สอน
๙. นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการทำแบบทดสอบ
๑๐. หากนักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้สอบถามครูผู้สอน

แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. บุคคลในข้อใด**ไม่มี**พื้นฐานในการจับใจความ

- ก. อุ๊ยได้ฉายาว่าหนอนหนังสือเพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท
- ข. น้อยไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
- ค. แดงอ่านเรื่องลูกชานาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจเพราะเคยช่วยปูทำนา
- ง. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งเก่งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ

๒. บุคคลในข้อใดสามารถอ่านจับใจความเรื่องแม่ศรีเรือนได้ง่ายที่สุด

- ก. หนูชอบเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
- ข. หน้อยชอบทำอาหารและขนมอบ เช่น คูกี้ เค้ก
- ค. ปู่กับย่าของนิดชอบเล่าเรื่องสมัยเด็กๆ ของท่านให้ฟัง
- ง. ยาดาได้รับการสอนเรื่องการบ้านการเรือนจากคุณย่าทวด

๓. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมาแล้ว กล้วยปลุกง่าย ดูแลง่าย ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเราควรปลูกกล้วยกันดีกว่าจะได้มีกล้วยกินกันทุกโรงเรียน

- ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลุกง่าย
- ข. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
- ค. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก
- ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

๔. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ยีราฟเป็นสัตว์ป่า มีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมีคอยาวเหมือนเสาไฟฟ้าจึงมองเห็นได้ไกลๆ ยีราฟกินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟจากเมืองอื่นมาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ เด็กๆ ชอบดูยีราฟในสวนสัตว์เพราะมีหน้าตาตลก

- ก. ยีราฟเป็นสัตว์ป่า
- ข. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีขายาว
- ค. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีหน้าตาตลก
- ง. ยีราฟเป็นสัตว์ที่กินใบไม้เป็นอาหาร

๕. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ดอกไม้ไฟ คือ วัตถุสำหรับจุดในงานต่างๆ อาจทำด้วยกระดาษไม้ธูปหรือไม้ไผ่ ดอกไม้ไฟเหล่านี้เมื่อจุดไฟแล้วจะพุ่งไฟออกมาในลักษณะต่างๆ กันบ้างก็อยู่กับที่ บ้างก็เคลื่อนที่มีสีสันสวยงาม บ้างก็มีเสียงดังมาก เชื่อกันว่าประเพณีจุดดอกไม้ไฟนี้มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นเมืองหลวงของไทย

- ก. ดอกไม้ไฟเมื่อจุดแล้วจะมีเสียงดังมาก
- ข. ดอกไม้ไฟคือวัตถุสำหรับจุดในงานต่างๆ
- ค. ดอกไม้ไฟทำด้วยกระดาษไม้ธูปหรือไม้ไผ่
- ง. ประเพณีจุดดอกไม้ไฟมีตั้งแต่สมัยสุโขทัย

๖. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาด และรอบคอบ ดังตัวอย่าง ป้าแหม่ม ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้าทำขนมกล้วย ขนมตาล และข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาด ป้าแหม่มบอกกับใครๆ เสมอว่า ถ้าคนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

- ก. ป้าแหม่มทำขนมไปขายที่ตลาด
- ข. ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า
- ค. คนขยันทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ
- ง. คนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

๗. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลแพ้เราก็ต้องยอมรับ และไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่า เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

- ก. เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล
- ข. ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน
- ค. การเล่นแล้วไม่โทษกันแสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา
- ง. การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่

๘. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น

อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจแล้วตอบคำถามข้อที่ ๙ - ๑๐

นกพิราบสีชมพูมีถิ่นฐานอยู่บนเกาะมอริตัสในทวีปแอฟริกา อาศัยอยู่ในป่าละเมาะ อาหารของพวกมัน คือ ดอกไม้ ผลไม้ และเมล็ดพืชเล็กๆ นกพิราบสีชมพูมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการล่าของมนุษย์ ปัจจุบันนกพิราบสีชมพูมีอยู่ในป่าประมาณ ๒๕ ตัว และในสวนสัตว์ประมาณ ๒ ตัว

๙. ข้อความนี้กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด

- ก. นกพิราบสีเทา
- ข. นกพิราบสีชมพู
- ค. นกพิราบสีขาว
- ง. นกพิราบพันธุ์ใหม่

๑๐. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. ปริมาณจำนวนนกพิราบ
- ข. อาหารของนกพิราบสีชมพู
- ค. ประวัติของนกพิราบสีชมพู
- ง. ที่อยู่อาศัยของนกพิราบสีชมพู

บัตรเนื้อหาที่ ๑.๑

พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้าหนึ่งๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคในใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือพลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้นอาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใช้ใจความสำคัญ และมีใช้ใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความมีหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับความชอบว่าอย่างไร เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่างๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี แต่ผู้ที่ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาและสำนวนของตนเองไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไปอันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ วิธีจับใจความสำคัญมีหลักดังนี้

๑. การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรเริ่มจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน ถ้าเรื่องใดมีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีหลายใจความสำคัญ เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณารวมกันแล้วจะทำให้จับแก่นเรื่องได้ง่ายขึ้น

๒. ใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมดเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรู้ในย่อหน้านั้นๆ

๓. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๓.๑ ประโยคต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด เพราะส่วนมากผู้เขียนจะบอกประเด็น สำคัญแล้วค่อยขยายความ

๓.๒ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญรองลงมาจากประโยคต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดย่อๆ มาก่อนแล้วสรุปให้ในตอนท้าย

๓.๓ ประโยคกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากที่สุด เพราะจะต้องเปรียบเทียบสาระที่สำคัญที่สุดว่าอยู่ที่ประโยคไหน

๓.๔ ไม่ปรากฏชัดเจนที่ใดที่หนึ่ง ในข้อนี้เราต้องอ่านโดยรวมแล้วสรุปเนื้อหาทั้งหมดเพื่อให้ได้ใจความสำคัญ

ตัวอย่างวิธีการอ่านจับใจความ

การรดน้ำต้นไม้ หรือสนามหญ้า ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่า เพราะเวลาเที่ยง หรือช่วงแดดจ้า จะทำให้น้ำระเหยละ ๕๐ ระบายไปในอากาศ หรือให้ต้นไม้ได้ใช้เพียงครั้งเดียว เท่านั้น

วิธีการอ่านจับใจความ

ใคร / อะไร : การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า

อย่างไร : ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น

เพราะอะไร : เวลาเที่ยง หรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว

ใจความสำคัญ : การรดน้ำต้นไม้หรือ สนามหญ้า ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น เพราะเวลาเที่ยงหรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครั้งเดียว

บ้านในชนบท มักจะปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้าน เพราะไม้ไผ่
มีหนาม ป้องกันขโมยได้ดี เมืองในสมัยโบราณนั้นยังไม่มีกำแพง
เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : บ้านในชนบท

ทำอะไร : ปลูกต้นไม้

ทำไม : เป็นรั้วบ้าน กันขโมยได้

เพราะอะไร : ต้นไม้มีหนาม

ใจความสำคัญ : บ้านในชนบท ปลูกต้นไม้ไผ่เป็นรั้วบ้านกัน
ขโมยได้เพราะต้นไม้มีหนาม

เมล็ดแฟลกซ์ (Flaxseed) เป็นเมล็ดธัญพืชที่คล้ายกับ
เมล็ดงา แต่มีขนาดใหญ่กว่า นิยมนำมาบดรับประทาน เพื่อให้
ร่างกายสามารถดูดซึมสารอาหารได้ดีกว่าการรับประทานทั้ง
เมล็ด

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : เมล็ดแฟลกซ์

ทำอะไร : เป็นเมล็ดธัญพืชที่คล้ายกับเมล็ดงา
แต่มีขนาดใหญ่กว่า

ทำไม : นิยมนำมาบดรับประทาน

เพราะอะไร : เพื่อให้ร่างกายสามารถดูดซึมสารอาหารได้

ใจความสำคัญ : เมล็ดแฟลกซ์ เป็นเมล็ดธัญพืชที่คล้ายกับ
เมล็ดงา แต่มีขนาดใหญ่กว่า นิยมนำมาบดรับประทาน
เพื่อให้ร่างกายสามารถดูดซึมสารอาหารได้

การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญของข้อความในแต่ละย่อหน้าจะปรากฏดังนี้

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า
๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
๕. ผู้อ่านสรุปขึ้นเอง จากการอ่านทั้งย่อหน้า (ในกรณีใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญอาจอยู่รวมในความคิดย่อยๆ โดยไม่มีความคิดที่เป็นประโยคหลัก)

บัตรกิจกรรมที่ ๑.๑
พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ใจความสำคัญกับใจความรองมีความแตกต่างกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๔.. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๕. หลักการอ่านจับใจความสำคัญมีความสัมพันธ์กับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๖. การอ่านจับใจความสำคัญสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาต่างๆ ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ บอกวิธีสรุปใจความสำคัญ และสรุปใจความสำคัญตามกรอบต่อไปนี้

๑. เราควรรักษาช่องปากเพื่อป้องกันไม่ให้เหงือกบวม โดยใช้แปรงฟันที่มีขนอ่อนนุ่มอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดการสะสมของแบคทีเรียในช่องปาก

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร :

ทำอะไร :

ทำไม :

เพราะอะไร :

ใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

๒. มะนาว ทำได้โดยการใช้ส้อมลิ้นช้อน้ำมะนาว เช็ดบริเวณ
เหงือกวันละ ๒ ครั้ง จะช่วยฆ่าเชื้อแบคทีเรียและช่วยลด
อาการเหงือกบวมได้

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร :

ทำอะไร :

ทำไม :

เพราะอะไร :

ใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

๓. ฝรั่ง ให้นำใบฝรั่งมาต้มกับเกลือเพียงเล็กน้อย กรองเอาเฉพาะ
น้ำมาใช้กลั้วปากทุกวัน ในเวลาเช้าและเย็น หลังจากแปรงฟัน
เสร็จ จะช่วยให้เหงือกที่บวมค่อยๆ หายได้ รวมทั้งยังช่วยทำให้ลม
หายใจหอมสดชื่นโดยไม่ต้องใช้สารเคมีๆ อีกด้วย

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร :

ทำอะไร :

ทำไม :

เพราะอะไร :

ใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

๔. สัมผัส โดยการนำเนื้อสัมผัสมาปั่นกับน้ำสะอาด
จากนั้นกรองเอาแต่น้ำ แล้วนำมาบ้วนปากหรือกลั้วปาก
วันละ ๑-๒ ครั้ง เพื่อลดอาการเหงือกบวม

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร :

ทำอะไร :

ทำไม :

เพราะอะไร :

ใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

๕. เปลือกมังคุดมีสารช่วยให้แผลหายเร็ว ลดอาการอักเสบ และมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดหนองได้เป็นอย่างดี จึงสามารถนำเปลือกมังคุดมาใช้ลดอาการเหงือกบวมได้ โดยนำมาตำกับน้ำ แล้วกรองเอาแต่น้ำมาใช้บ้วนปากหลังแปรงฟันเสร็จทุกวัน ในเวลาเช้าและเย็น

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร :

ทำอะไร :

ทำไม :

เพราะอะไร :

ใจความสำคัญ :

.....

.....

.....

บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒

การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ พิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญของข้อความ แล้วขีดเส้นใต้

๑. หนังสือโบราณแต่ละเล่มมีความชำรุดแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วหนังสือโบราณที่เก่ามีอายุมากๆ เมื่ออ่านจะแห้งมีความกรอบเปราะมีรอยเป็นริ้วๆ รอยขาด พรุพรุน อันเกิดจากหนอน แมลงหรือปลวกกัดกิน หรือเกิดจากเหตุอื่นๆ มีเชื้อราหรือความสกปรกอื่นๆ หรือหนังสือใบแตกร้าวๆ รอยฉีกกลานที่ติดกันแน่นจนคลี่ไม่ออก ลักษณะอาการเหล่านี้เป็นลักษณะอาการแห่งความเสียหายที่ปรากฏมากบ้าง น้อยบ้าง แตกต่างกันไป

๒. ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งนิ่ง ปล่อยให้คนอื่นพูดอย่างเดียว แล้วฟังเหมือนฟังเทศน์ การทำเช่นนั้นง่ายเกินไปกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะ ศิลปะการฟังจึงหมายถึงความสามารถที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเหเข้าหาเรื่องที่เขานิยัดที่สุด คือแสดงให้เห็นว่า ตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ อยากรู้ อยากฟังจริงๆ รู้จักสอดคำถามในโอกาสที่เหมาะสม รู้จักปล่อยให้ผู้พูด พูดจนสิ้นกระเสาะความ และรู้จักช่วยผู้พูดที่กำลังหมดเรื่องพูดให้กลับมีเรื่องขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เขาพูดได้ต่อไป

๓. งานอดิเรกคืองานที่ไม่ใช่งานอาชีพโดยตรง แต่เป็นงานที่คนชอบทำเป็นพิเศษ เช่น นักการเมืองที่ชอบเล่นดนตรี ย่อมพอใจคนสนทนาทางดนตรีมากกว่าทางการเมือง ครูที่ชอบการเมือง ย่อมเอาใจใส่การเมืองมากกว่าการศึกษา รัฐบุรุษที่ชอบเล่นของเก่า ย่อมพอใจทางของเก่ามากกว่าการปกครอง หมอกฎหมายที่สนใจทางประวัติศาสตร์ ย่อมพอใจสนทนาประวัติศาสตร์มากกว่าทางกฎหมาย รวมความว่า ตามปกติเราพอใจสนทนาตอบคำถามในเรื่องอดิเรกมากกว่าในงานที่ทำอยู่จริง

๔. บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้อผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะทำดอกผลนั้นให้งดงามน่าดูยิ่งขึ้น จึงมีผู้นำผลไม้มาประดิษฐ์ลวดลาย แล้วจัดวางลงในภาชนะให้มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลายนั้นเกิดจากการตัดผ่า ปอก คว้าน และแกะสลัก ส่วนไม้ดอกก็นำมาผูกมัดเป็นช่อบ้างเป็นพวงเป็นพู่บ้าง เสียบเป็นพุ่มหรือปักแจกันก็ได้ แสดงว่า ศิลปะกับชีวิตเป็นส่วนที่แยกกันไม่ออก

๕. ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓

การพิจารณาตำแหน่งพลความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ พิจารณาตำแหน่งพลความของข้อความ แล้วขีดเส้นใต้

๑. ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แขนขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

๒. โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไป รับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

๓. การรักษาстилเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มาบวชขบถขบถ ไม่ใช่ถือแต่стилแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่า стилนั้นคือความ มีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนที่มีстил ถ้าเราไม่มีระเบียบ ก็ไม่มีстил

๔. การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจน
การหายใจลึกๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพแข็งแรง

๕. คนเรานั้นถึงจะกระหมัดกระหม่อมเพียงไร แต่ในชีวิตหนึ่งก็มีสิ่งที่เหมาะสมควร
จะจับจ่ายใช้สอยโดยไม่ต้องมัวเสียเวลามานึกเสียตมเสียตายอยู่สองสิ่ง.... คือ
การจัดงานศพบรรพบุรุษกับงานแต่งงานลูกหลาน

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ ๑.๑

พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีลักษณะอย่างไร

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้าหนึ่งๆ ไว้ทั้งหมด

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญอย่างไร

การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญดังนี้

๒.๑ เป็นพื้นฐานของการอ่าน สามารถนำไปต่อยอดเป็นการวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน เพราะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ช่วยให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นว่า เป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

๒.๒ เป็นการรับทราบข้อมูลในระยะเวลาสั้น เพราะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อค้นหาเพียงใจความสำคัญที่สุด ผู้อ่านจึงใช้เวลาในการอ่านสั้น และรับสารได้ตรงประเด็น

๒.๓ เป็นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ทราบความคิดและความรู้ที่ผู้เขียนถ่ายทอด เมื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินค่าสารนั้นแล้ว ก็สามารถเลือกสรรสิ่งที่มีประโยชน์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. ใจความสำคัญกับใจความรองมีความแตกต่างกันอย่างไร

ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถัดจากเนื้อความของประโยคอื่นออกหมดส่วนใจความรองเป็นใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ

๔. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการอย่างไร

๔.๑ ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน

๔.๒ อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

๔.๓ เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

๔.๔ นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

๕. หลักการอ่านจับใจความสำคัญมีความสัมพันธ์กับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๖. การอ่านจับใจความสำคัญสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาต่างๆ ได้อย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เฉลยบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๑

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. เราควรรักษาช่องปากเพื่อป้องกันไม่ให้เหงือกบวม โดยใช้แปรงฟันที่มีขนอ่อนนุ่มอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดการสะสมของแบคทีเรียในช่องปาก

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : เรา

ทำอะไร : ควรรักษาช่องปาก

ทำไม : ใช้แปรงฟันที่มีขนอ่อนนุ่ม

เพราะอะไร : เพื่อลดการสะสมของแบคทีเรีย

ใจความสำคัญ : เราควรรักษาช่องปากใช้แปรงฟันที่มีขนอ่อนนุ่มเพื่อลดการสะสมของแบคทีเรีย

๒. มะนาว ทำได้โดยการใช้ส้อมจิ้มขึ้นน้ำมะนาว เช็ดบริเวณเหงือก วันละ ๒ ครั้ง จะช่วยฆ่าเชื้อแบคทีเรียและช่วยลดอาการเหงือกบวมได้

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : มะนาว

ทำอะไร : ใช้ส้อมจิ้มขึ้นน้ำมะนาว เช็ดบริเวณเหงือก

ทำไม : วันละ ๒ ครั้ง

เพราะอะไร : ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ลดอาการเหงือกบวม

ใจความสำคัญ : มะนาวใช้ส้อมจิ้มขึ้นน้ำมะนาว เช็ดบริเวณเหงือกวันละ ๒ ครั้ง วันละ ๒ ครั้ง ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ลดอาการเหงือกบวม

๓. ฝรั่ง ให้นำใบฝรั่งมาตำกับเกลือเพียงเล็กน้อย กรองเอาเฉพาะน้ำมาใช้
กลั้วปากทุกวัน ในเวลาเช้าและเย็น หลังจากแปรงฟันเสร็จ จะช่วยให้
เหงือกที่บวมค่อยๆ หายได้ รวมทั้งยังช่วยทำให้ลมหายใจหอมสดชื่นโดย
ไม่ต้องใช้สารเคมีฯ อีกด้วย

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : ฝรั่ง

ทำอะไร : นำใบฝรั่งมาตำกับเกลือกรองเอาเฉพาะน้ำ
มาใช้กลั้วปาก

ทำไม : หลังจากแปรงฟันเสร็จ

เพราะอะไร : ช่วยให้เหงือกที่บวมค่อยๆ หาย
ลมหายใจหอมสดชื่น

ใจความสำคัญ : ฝรั่ง นำใบฝรั่งมาตำกับเกลือกรองเอาเฉพาะน้ำ
มาใช้กลั้วปาก หลังจากแปรงฟันเสร็จ ช่วยให้เหงือกที่บวมค่อยๆ
หาย ลมหายใจหอมสดชื่น

๔. สับปะรด โดยการนำเนื้อสับปะรดมาปั่นกับน้ำสะอาด จากนั้นกรองเอาแต่น้ำ แล้วนำมาบ้วนปากหรือกลั้วปาก วันละ ๑-๒ ครั้ง เพื่อลดอาการเหงือกบวม

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : สับปะรด

ทำอะไร : นำเนื้อสับปะรดมาปั่นกับน้ำสะอาด
กรองเอาแต่น้ำ

ทำไม : นำมาบ้วนปากหรือกลั้วปาก

เพราะอะไร : ลดอาการเหงือกบวม

ใจความสำคัญ : สับปะรด นำเนื้อสับปะรดมาปั่นกับ
น้ำสะอาด กรองเอาแต่น้ำ นำมาบ้วนปากหรือกลั้วปาก
ลดอาการเหงือกบวม

๕. เปลือกมังคุดมีสารช่วยทำให้แผลหายเร็ว ลดอาการอักเสบ และมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดหนองได้เป็นอย่างดี จึงสามารถนำเปลือกมังคุดมาใช้ลดอาการเหงือกบวมได้ โดยนำมาต้มกับน้ำ แล้วกรองเอาแต่น้ำมาใช้บ้วนปากหลังแปรงฟันเสร็จทุกวัน ในเวลาเช้าและเย็น

วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร / อะไร : เปลือกมังคุด

ทำอะไร : ใช้ลดอาการเหงือกบวม

ทำไม : โดยนำมาต้มกับน้ำ กรองเอาแต่น้ำมาใช้บ้วนปากหลังแปรงฟัน

เพราะอะไร : มีสารช่วยทำให้แผลหายเร็ว ลดอาการอักเสบ และมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดหนอง ลดอาการเหงือกบวม

ใจความสำคัญ : เปลือกมังคุด ใช้ลดอาการเหงือกบวม โดยนำมาต้มกับน้ำ กรองเอาแต่น้ำมาใช้บ้วนปากหลังแปรงฟัน มีสารช่วยทำให้แผลหายเร็ว ลดอาการอักเสบ และมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดหนอง ลดอาการเหงือกบวม

เฉลยบัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๒

การพิจารณาดำเน่งใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ พิจารณาดำเน่งใจความสำคัญของข้อความ แล้วขีดเส้นใต้

ประโยคใจความอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

๑. หนังสือใบลานแต่ละผูกมีความชำรุดแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วหนังสือใบลานที่เก่ามีอายุมากๆ เมื่อล่านจะแห้งมีความกรอบเปราะมีรอยเป็นริ้วๆ รอยขาด ปรุพรุณ อันเกิดจากหนอน แผลงหรือปลวกกัดกิน หรือเกิดจากเหตุอื่นๆ มีเชื้อราหรือความสกปรกอื่นๆ หรือหนังสือใบแตกร้าวๆ รอยฉีกล่านที่ติดกันแน่นจนคลี่ไม่ออก ลักษณะอาการเหล่านี้เป็นลักษณะอาการแห่งความเสียหายที่ปรากฏมากบ้าง น้อยบ้าง แตกต่างกันไป

ประโยคใจความอยู่กลางย่อหน้า

๒. ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งนิ่ง ปลอ่ยให้คนอื่นพูดอย่างเดียว แล้วฟังเหมือนฟังเทศน์ การทำเช่นนั้นง่ายเกินไปกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะ ศิลปะการฟังจึงหมายถึงความสามารถที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเหเข้าหาเรื่องที่เขารักที่สุด คือแสดงให้เห่นว่ ตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ อยากรู้ อยากรฟังจริงๆ รู้จักสอดคำถามในโอกาสที่เหมาะสม รู้จักปลอ่ยให้ผู้พูด พูดจนสิ้น กระแสความ และรู้จักช่วยผู้พูดที่กำลังหมดเรื่องพูดให้กลับมีเรื่องขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เขาพูดได้ต่อไป

ประโยคใจความอยู่ต้นย่อหน้า

๓. งานอดิเรกคืองานที่ไม่ใช่งานอาชีพโดยตรง แต่เป็นงานที่คนชอบทำเป็นพิเศษ เช่น นักการเมืองที่ชอบเล่นดนตรี ย่อมพอใจคนสนทนาทางดนตรีมากกว่าทางการเมือง ครูที่ชอบการเมือง ย่อมเอาใจใส่การเมืองมากกว่าการศึกษา รัฐบุรุษที่ชอบเล่นของเก่า ย่อมพอใจทางของเก่ามากกว่าการปกครอง หมอกฎหมายที่สนใจทางประวัติศาสตร์ ย่อมพอใจสนทนาประวัติศาสตร์มากกว่าทางกฎหมาย รวมความว่ ตามปรกติเราพอใจสนทนาตอบคำถามในเรื่องอดิเรกมากกว่าในงานที่ทำอย่างจริงจัง

ประโยชน์ใจความอยู่ท้ายย่อหน้า

๔. บางคนชอบปลูกไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็ชื่นใจ เกิดความคิดที่จะทำดอกผลนั้นให้ดังามน่าดูยิ่งขึ้น จึงมีผู้นำผลไม้มาประดิษฐ์ลวดลายแล้วจัดวางลงในภาชนะให้มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลายนั้นเกิดจากการตัด ผ่า ปอก คว้าน และแกะสลัก ส่วนไม้ดอกก็นำมาผูกมัดเป็นช่อบ้างเป็นพวงเป็นพู่บ้าง เสียบเป็นพุ่มหรือปักแจกันก็ได้ แสดงว่า **ศิลปะกับชีวิตเป็นส่วนที่แยกกันไม่ออก**

ประโยชน์ใจความอยู่ต้นย่อหน้า

๕. **ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน** คือ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

บัตรแบบฝึกหัดที่ ๑.๓
เฉลยการพิจารณาตำแหน่งผลความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ พิจารณาตำแหน่งผลความของข้อความ แล้วขีดเส้นใต้

๑. ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

๒. โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความ รอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพฉะนั้นเมื่อซื้อผักไป รับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัด สารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

๓. การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มานุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีล นั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่าง มีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนที่มีศีล ถ้าเราไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญไม่ปรากฏในส่วนใดต้องสรุปเอง

๔. การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่างๆ
ตลอดจนการหายใจลึกๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพแข็งแรง
ใจความสำคัญคือ การทำให้สุขภาพแข็งแรงทำได้หลายวิธี

๕. คนเรานั้นถึงจะกระหมัดกระหม่อมเพียงไร แต่ในชีวิตหนึ่งก็มีสิ่งที่สมควร
จะจับจ่ายใช้สอยโดยไม่ต้องมัวเสียเวลามานึกเสียตมเสียตายอยู่สองสิ่ง.... คือ
การจัดงานศพบรรพบุรุษกับงานแต่งงานลูกหลาน

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ ๑ พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย (x) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ยีราฟเป็นสัตว์ป่า มีขายาวจึงวิ่งเร็ว มันมีคอยาวเหมือนเสาไฟฟ้าจึงมองเห็นได้ไกลๆ ยีราฟกินใบไม้เป็นอาหาร เรานำยีราฟจากเมืองอื่นมาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์ เด็กๆ ชอบดูยีราฟในสวนสัตว์เพราะมีหน้าตาตลก

- ก. ยีราฟเป็นสัตว์ป่า
- ข. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีขายาว
- ค. ยีราฟเป็นสัตว์ที่มีหน้าตาตลก
- ง. ยีราฟเป็นสัตว์ที่กินใบไม้เป็นอาหาร

๒. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมากแล้ว กล้วยปลุกง่าย ดูแลง่าย ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเรามาปลูกกล้วยกันดีกว่าจะได้มีกล้วยกินกันทุกโรงเรียน

- ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลุกง่าย
- ข. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
- ค. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก
- ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

๓. บุคคลในข้อใดสามารถอ่านจับใจความเรื่องแม่ศรีเรือนได้ง่ายที่สุด

- ก. หนูชอบเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
- ข. หนูชอบทำอาหารและขนมอบ เช่น คูกี้ เค้ก
- ค. ปู่กับย่าของหนูชอบเล่าเรื่องสมัยเด็กๆ ของท่านให้ฟัง
- ง. ย่าตาได้รับการสอนเรื่องการบ้านการเรือนจากคุณย่าทวด

๔. บุคคลในข้อใดไม่มีพื้นฐานในการจับใจความ

- ก. หนูได้ฉายาว่าหนอนหนังสือเพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท
- ข. หนูไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
- ค. หนูอ่านเรื่องลูกชานาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจเพราะเคยช่วยปู่ทำนา
- ง. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ

๕. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น

๖. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลแพ้เราก็ต้องยอมรับ และไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่า เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

- ก. เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล
- ข. ผู้เล่นฟุตบอลต้องไม่ทะเลาะกัน
- ค. การเล่นแล้วไม่โทษกันแสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา
- ง. การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่

๗. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. ปริมาณจำนวนนกพิราบ
- ข. อาหารของนกพิราบสีชมพู
- ค. ประวัติของนกพิราบสีชมพู
- ง. ที่อยู่อาศัยของนกพิราบสีชมพู

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ ๗ -๘

นกพิราบสีชมพูมีถิ่นฐานอยู่บนเกาะมอริตัสในทวีปแอฟริกา อาศัยอยู่ในป่าละเมาะ อาหารของพวกมันคือ ดอกไม้ ผลไม้ และเมล็ดพืชเล็กๆ นกพิราบสีชมพูมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการล่าของมนุษย์ ปัจจุบันนกพิราบสีชมพูมีอยู่ในป่าประมาณ ๒๕ ตัว และในสวนสัตว์ประมาณ ๒ ตัว

๘. ข้อความนี้กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด

- ก. นกพิราบสีเทา
- ข. นกพิราบสีชมพู
- ค. นกพิราบสีขาว
- ง. นกพิราบพันธุ์ใหม่

๙. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาด และรอบคอบ ดังตัวอย่างป้าแหม่ม ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้าทำขนมกล้วย ขนมตาล และข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาด ป้าแหม่มบอกกับใครๆ เสมอว่า ถ้าคนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

ก. ป้าแหม่มทำขนมไปขายที่ตลาด

ข. ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า

ค. คนขยันทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ

ง. คนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

๑๐. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ดอกไม้ไฟ คือ วัตถุสำหรับจุดในงานต่างๆ อาจทำด้วยกระดาษไม้ธูปหรือไม้ไผ่ ดอกไม้ไฟเหล่านี้เมื่อจุดไฟแล้วจะพ่นไฟออกมาในลักษณะต่างๆ กันบ้างก็อยู่กับที่ บ้างก็เคลื่อนที่มีสีสันสวยงาม บ้างก็มีเสียงดังมาก เชื่อกันว่าประเพณีจุดดอกไม้ไฟนี้มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นเมืองหลวงของไทย

ก. ดอกไม้ไฟเมื่อจุดแล้วจะมีเสียงดังมาก

ข. ดอกไม้ไฟคือวัตถุสำหรับจุดในงานต่างๆ

ค. ดอกไม้ไฟทำด้วยกระดาษไม้ธูปหรือไม้ไผ่

ง. ประเพณีจุดดอกไม้ไฟมีตั้งแต่สมัยสุโขทัย

บัตรเฉลย
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๑

แบบทดสอบก่อนเรียน

- ข้อ ๑. ข
ข้อ ๒. ค
ข้อ ๓. ง
ข้อ ๔. ข
ข้อ ๕. ข
ข้อ ๖. ง
ข้อ ๗. ค
ข้อ ๘. ข
ข้อ ๙. ข
ข้อ ๑๐. ค

แบบทดสอบหลังเรียน

- ข้อ ๑. ข
ข้อ ๒. ง
ข้อ ๓. ค
ข้อ ๔. ข
ข้อ ๕. ข
ข้อ ๖. ค
ข้อ ๗. ง
ข้อ ๘. ข
ข้อ ๙. ค
ข้อ ๑๐. ข

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วิวิธภาษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ : สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธี

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔. กรุงเทพฯ :

ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖.

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว. TOP ชั้น ม. ๒ วิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด

รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. ภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๕๙.

